Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Viite: HE 172/2022 vp

Keskuskauppakamarin lausunto hallituksen esityksestä kilpailulain muuttamiseksi

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Keskuskauppakamarin lausuntoa hallituksen esityksestä kilpailulain muuttamiseksi (HE 172/2022 vp.). Lausuntonaan Keskuskauppakamari esittää kunnioittavasti seuraavan.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kilpailulain yrityskauppojen ilmoituskynnystä siten, että ilmoitusvelvollisuus laajenisi. Muutoksen johdosta Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) tutkittavaksi tulisivat jatkossa yrityskaupat, joissa osapuolten yhteenlaskettu Suomesta kertynyt liikevaihto ylittäisi 100 miljoonaa euroa (nykyisin liikevaihto maailmanlaajuisesti yli 350 miljoonaa euroa) ja vähintään kahden osapuolen Suomesta kertynyt liikevaihto ylittäisi kummankin osalta 10 miljoonaa euroa (nykyisin 20 miljoonaa euroa).

Toimiva ja tehokas kilpailu kannustaa yrityksiä innovoimaan tuottaakseen kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluja sekä parantaakseen tuottavuuttaan ja käyttääkseen resurssejaan tehokkaasti. Toimiva ja tehokas kilpailu hyödyttää myös asiakkaita ja kuluttajia laadultaan parempien ja hinnaltaan edullisempien tuotteiden ja palvelujen muodossa. Oikeasuhtaisesti ja ennakoitavasti toteutettu yrityskauppavalvonta on Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan omiaan tukemaan toimivaa kilpailua ja ehkäisemään markkinoiden haitallista keskittymistä. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että kilpailulainsäädäntöä ja sen valvontaa kehitetään myös muilta osin. Huomiota tulisi kohdistaa erityisesti julkisen ja yksityisen sektorin väliseen kilpailuneutraliteettiin ja julkisiin hankintoihin.

Keskuskauppakamari pitää hallituksen esityksen tavoitetta alentaa yrityskauppojen ilmoitusvelvollisuuden liikevaihtorajoja tasolle, joka olisi Suomen kansantalouden kokoon suhteutettuna kansainvälisesti vertailukelpoinen, sinänsä ymmärrettävänä. Hallituksen esityksen vaikutusarvion mukaan muutos noin kaksinkertaistaisi KKV:lle vuosittain ilmoitettavaksi tulevien yrityskauppojen määrän. Ehdotettu muutos ei Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan saa johtaa siihen, että yrityskauppailmoitusten käsittelyn kokonaiskesto pitenisi tai kynnys siihen, että KKV katsoisi ilmoituksen puutteelliseksi, alenisi KKV:n resursseista johtuvista syistä. Vaikka yritykset turvautuvatkin yrityskauppailmoitusten yhteydessä usein oikeudellisiin ja taloudellisiin neuvonantajiin, ilmoitusvelvollisuuden laajentuessa yritysten tarve saada ennakollista neuvontaa ja ohjausta myös KKV:lta korostuu.

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

Aleksanterinkatu 17, PL 1000 | 00100 HELSINKI | +358 9 4242 6200
kauppakamari.fi

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että kilpailulain muutos toteutetaan tavalla, joka tukee lain soveltamisen ennakoitavuutta ja oikeasuhtaisuutta. Yrityskauppaprosessiin, sen aikatauluun ja yrityskaupan toteutumiseen liittyvät epävarmuudet kasvattavat kynnystä yritysjärjestelyn toteuttamiseen. Tämä voi puolestaan vähentää myös sellaisia yrityskauppoja, jotka potentiaalisesti edistäisivät asiakkaiden ja kuluttajien näkökulmasta hyödyllisiä innovaatioita. Sääntelyn oikeasuhtaisuuden näkökulmasta on tärkeää, että yrityskauppailmoitusten sisältövaatimukset ovat oikeasuhtaisia ja sellaisiin yrityskauppoihin, joihin ei todennäköisesti liity kilpailuoikeudellisia ongelmia, liittyvä hallinnollinen taakka jää mahdollisimman pieneksi.

Keskuskauppakamari toteaa myös, että hallituksen esityksessä on kuvattu laajasti sen valmistelun yhteydessä esillä ollutta vaihtoehtoa, jonka mukaan KKV:llä olisi ollut oikeus ottaa käsittelyyn myös yrityskauppoja, joita sen käsittelyyn ei tulisi ilmoituskynnyksen perusteella (ns. otto-oikeus). Keskuskauppakamari katsoo, että otto-oikeus olisi ollut omiaan heikentämään lain soveltamisen selkeyttä ja ennakoitavuutta pitää siksi kannatettavana, ettei hallituksen esityksessä ehdoteta KKV:lle otto-oikeutta liikevaihtorajat alittaviin yrityskauppoihin.

Keskuskauppakamari pitää lisäksi tärkeänä, että ehdotetun muutoksen vaikutuksia seurataan myös jälkikäteen. Esimerkiksi ehdotus liikevaihtokriteerin muuttamisesta maailmanlaajuisesta liikevaihdosta Suomesta kertyneeksi liikevaihdoksi voi johtaa tilanteeseen, jossa suomalainen yritys on helpompi myydä ulkomaiselle yrittäjälle tai sijoittajalle kuin toiselle suomalaiselle yritykselle. Tämä ei luonnollisestikaan olisi toivottavaa kotimaisen omistajuuden edistämistavoitteen näkökulmasta.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Ville Kajala
Johtava asiantuntija